

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ
 ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
 ΤΜΗΜΑ Α' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΡΓΩΝ
 Ταχ. Δ/ση: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 17-19 ΑΘΗΝΑ, 10433
 Πληροφορίες: ΜΑΡΙΑ ΠΑΤΣΙΑΛΟΥ
 Τηλ.: 2108208734
 Email: patsialoum@moh.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΘΗΝΑ, 22/01/2026
 Α.Π.: Α3α/Γ.Π.οικ. 3333

Προς:
 Ως Πίνακα Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση της Πράξης «Ιολογική ασφάλεια στην κλινική εφαρμογή βλαστοκυττάρων και ετοιμότητα σε πανδημικούς ρετροϊούς» με Κωδικό ΟΠΣ 5225953 στο «ΤΠΑ ΥΓΕΙΑΣ 2021-2025»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), όπως ισχύει.
2. Τον ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167), όπως ισχύει.
3. Τον ν. 5140/2024 «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις» (Α' 154), όπως ισχύει.
4. Τον ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239), όπως ισχύει.
5. Το π.δ. 2/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
6. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130), όπως ισχύει.
7. Το π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148), όπως ισχύει.
8. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 98).
9. Την υπ'αρ. Α3α/Γ.Π.οικ. 38268/ 02.09.2025 (ΑΔΑ: Ρ961465ΦΥΟ-Ξ00) απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «Ιολογική ασφάλεια στην κλινική εφαρμογή βλαστοκυττάρων και ετοιμότητα σε πανδημικούς ρετροϊούς» με Κωδικό ΟΠΣ 5225953 στο «ΤΠΑ ΥΓΕΙΑΣ 2021-2025».
10. Την υπ'αρ. 62564/04.06.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Τροποποίηση της υπ'αρ. 62564/04.06.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).» (Β' 1082).
11. Την υπ'αρ. 104259/17.07.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Τροποποίηση της υπ'αρ. 62564/04.06.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).» (Β' 2909).
12. Την υπ'αρ. 8878/16.05.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Τροποποίηση της υπ'αρ. 62564/04.06.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).» (Β' 2909).
13. Την υπ'αρ.124302/23.12.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Υγείας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 6652).
14. Την υπ'αρ.55415/30.05.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Τροποποίηση της υπ'αρ. 62564/4.6.2021 υπουργικής απόφασης «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442)» (Β' 2741).
15. Την υπ'αρ.62564/04.06.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου – Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).
16. Την Πράξη 38 του Υπουργικού Συμβουλίου της 31.08.2020 με τίτλο «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2025» (Α' 174).
17. Το υπ'αρ. 660701/16.01.2026 υποβληθέν Τεχνικό Δελτίο Πράξης με ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ/ΜΙΣ (ΟΠΣ): 5225953.
18. Το υπ'αρ. 140039 ΕΞ 2025/ ΥΠΕΘΟΟ 07.08.2025 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την Προθεσμία Ανάληψης ΝοΔε μετά την 31.12.2025»

Αποφασίζουμε

την Τροποποίηση της Πράξης «Ιολογική ασφάλεια στην κλινική εφαρμογή βλαστοκυττάρων και ετοιμότητα σε πανδημικούς ρετροϊούς» με Κωδικό ΟΠΣ 5225953 στο «ΤΠΑ ΥΓΕΙΑΣ 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5225953
2.Δικαιούχος:	ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	1020165

4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:

Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με την από 05/02/2025 Προγραμματική Συμφωνία μεταξύ του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) και του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, από το Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Ρετροϊών (ΕΚΑΡ-ΕΥΕΙΣ-ΕΚΠΑ). Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη της κατάλληλης υποδομής στο ΕΚΑΡ, ώστε να διασφαλιστεί η ιολογική ετοιμότητα της χώρας και να καταστεί δυνατός ο έλεγχος της ιολογικής ασφάλειας των βλαστοκυτταρικών θεραπειών. Κύριος στόχος είναι η κατάλληλη προετοιμασία για την αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου πανδημικού ρετροϊού. Το Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Ρετροϊών (ΕΚΑΡ), το οποίο αποτελεί το εθνικό σημείο αναφοράς για τους ρετροϊούς, ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με την υπ' αριθ. 3484/22.05.1989 απόφαση του Υπουργού Υγείας, υπό την εποπτεία του Εργαστηρίου Υγιεινής του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΕΚΠΑ.

Σκοπός του έργου είναι η ενίσχυση της ιολογικής ετοιμότητας του ΕΚΑΡ, ώστε:

- να είναι δυνατός ο έλεγχος της ιολογικής ασφάλειας των βλαστοκυτταρικών θεραπειών και
- να εξασφαλιστεί η κατάλληλη ετοιμότητα για την αντιμετώπιση ενός δυνητικού πανδημικού ρετροϊού.

Η πράξη εντάσσεται στο πλαίσιο μιας εθνικής στρατηγικής προετοιμασίας για:

- την πρόληψη και ανίχνευση ενδογενών και εξωγενών ρετροϊών σε κυτταρικές θεραπείες, και
- την άμεση απόκριση σε υγειονομικές κρίσεις που θα μπορούσαν να προκληθούν από νέους, άγνωστους ρετροϊούς.

Στόχοι του έργου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Την ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής του ΕΚΑΡ με τον απαραίτητο εξοπλισμό για την εξέλιξη του προγράμματος ιολογικής ασφάλειας των βλαστοκυττάρων.
- Την ανάπτυξη πρωτοκόλλων για την ανίχνευση επανενεργοποίησης και δραστηριοποίησης ενδογενών ρετροϊών, καθώς και για την ανίχνευση νέων πανδημικών ρετροϊών.
- Την ανάπτυξη μεθόδου ανίχνευσης αντισωμάτων έναντι του ενδογενούς ρετροϊού ΗΚ2, προκειμένου να καταστεί εφικτή η μέτρηση ενεργοποίησης του ΗΚ2 σε ασθενείς που έχουν λάβει θεραπείες βασισμένες σε βλαστοκύτταρα.

Στο πλαίσιο της πράξης θα αναλυθεί ο ιολογικός κίνδυνος των θεραπευτικών αγωγών επεξεργασίας βλαστοκυττάρων, εστιάζοντας στην κινητικότητα των ενσωματώσεων ΗΚ2. Πρώτον, εκτιμήθηκε η σημερινή δραστηριότητα ενσωμάτωσης του ΗΚ2 σε βλαστικά κύτταρα προκειμένου να αξιολογηθεί ο κίνδυνος αυθόρμητων νέων ενσωματώσεων ΗΚ2 σε κύτταρα με χαρακτηριστικά βλαστοκυττάρων. Χρησιμοποιήθηκαν σωματικά κύτταρα, επαναπρογραμματισμένα σε iPSCs, μέσω επαναληπτικών αυτοανανεούμενων διόδων, έως ότου διαφοροποιήθηκαν σε κύτταρα γεννητικής στιβάδας για να αξιολογηθεί η δραστηριότητα RT και η παρουσία του ΗΚ2 RNA στα υπερκείμενα αυτά των κυτταροκαλλιεργειών. Χρησιμοποιώντας προσεγγίσεις αλληλουχίας υψηλής απόδοσης μέσω ενός νέου εξαιρετικά ευαίσθητου αλγόριθμου βιοπληροφορικής που αναπτύχθηκε για την ανίχνευση νέων ενσωματώσεων ΗΚ2, ανιχνεύθηκε μια αυθόρμητη παροδική νέα ενσωμάτωση ΗΚ2 σε ένα από τα αυτοανανεούμενα περάσματα των iPSC ενός από τους δωρητές. Τα παραπάνω αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι ο κίνδυνος ενεργοποίησης ενδογενούς ρετροϊού σε βλαστικά κύτταρα που θα χρησιμοποιηθούν ως θεραπεία σε ανθρώπους δεν είναι μόνο ένα θεωρητικό ενδεχόμενο, αλλά δυνητικά μπορεί να αποτελέσει μείζον θέμα Δημόσιας Υγείας. Με βάση τα ευρήματα αυτά προτείνονται οι εξής δράσεις που θα συμβάλλουν στην διαγνωστική ετοιμότητα του ΕΚΑΡ σε πιθανούς επιδημικούς κινδύνους έναντι πιθανών πανδημικών ρετροϊών:

Οι προτεινόμενες δράσεις θα υλοποιηθούν μέσω δύο (2) διακριτών υποέργων:

Υποέργο 1 : Ιολογική ασφάλεια στην κλινική εφαρμογή βλαστοκυττάρων και ετοιμότητα σε πανδημικούς ρετροϊούς

ΠΕ 1 : Ενίσχυση υποδομής.

ΠΕ 2 : Πρωτόκολλα ενεργότητας ενδογενών ρετροϊών.

Α) μέθοδος ανίχνευσης δραστηριότητας αντίστροφης μεταγραφάσης.

Β) μέθοδος ανίχνευσης de novo ενσωμάτωσης ανθρώπινου ενδογενούς ρετροϊού.

Γ) μέθοδος απομόνωσης κυττάρων που είναι πιθανό να φέρουν ενεργοποιημένους ρετροϊούς.

ΠΕ 3: Ανάπτυξη μεθόδου αντισωμάτων έναντι του ΗΚ2.

ΠΕ 4: Επικοινωνία και στρατηγική εκμετάλλευση πνευματικών δικαιωμάτων.

Υποέργο 2: Προμήθεια Εξοπλισμού

5. Παραδοτέα πράξης:

Υποέργο 1 : Ιολογική ασφάλεια στην κλινική εφαρμογή βλαστοκυττάρων και ετοιμότητα σε πανδημικούς ρετροϊούς

Π1.1: Αναφορά Εγκατάστασης Υποδομής

Π1.2: Αναφορά Εκπαίδευσης Προσωπικού

Π2.1: Αναφορά Ανάπτυξης Πρωτοκόλλων

Π.3.1: Αναφορά Ανάπτυξης Μεθόδου

Π 4.1: Αναφορά Επικοινωνίας

Π4.2: Πρώτη Αναφορά Στρατηγικής IP

Π4.3: Δεύτερη Αναφορά Στρατηγικής IP

Π.4.4: Τρίτη Αναφορά Στρατηγικής IP

Π4.5: Τελική Αναφορά Στρατηγικής IP

Υποέργο 2: Προμήθεια Εξοπλισμού/Υπηρεσιών

ΠΥ2: Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής Εξοπλισμού

α) Κυτταρομετρητής ροής με διαχωριστή κυττάρων

β) Plate reader για μελέτη κυττάρων σε πραγματικό χρόνο.
 γ) Compact sequencer για ταχεία αλληλούχιση με μεθοδολογία Sanger
 δ) Εξοπλισμός electroporation
 ε) Εξοπλισμός φωτογράφισης gel (Gel Documentation System)
 στ) Υπερφυγόκεντρος με 2 ρότορες
 ζ) Αναβάθμιση λειτουργίας του εργαστηρίου βιοασφάλειας 3 (αφορά σύνολο εργασιών που θα εξασφαλίσουν την λειτουργία το εργαστηρίου σε περίπτωση διακοπής ρεύματος – ups στις αυτόματες θύρες και τα συστήματα καταγραφής παραμέτρων)

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
ΕΡΑ010	Αριθμός δράσεων προστασίας της δημόσιας υγείας	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **01/09/2025**.

8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **30/11/2026**.

10. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης όλων των υποέργων της πράξης πραγματοποιείται έως **31/08/2026**

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Τροποποίηση ως προς τον δικαιούχο. Ως δικαιούχος ορίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΛΚΕ) καθώς σύμφωνα με την από 05/02/2025 Προγραμματική Συμφωνία μεταξύ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), ο ΕΛΚΕ αποτελεί φορέα υλοποίησης, έχοντας την οικονομική διαχείριση.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	1.534.872,74
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	1.534.872,74
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	1.534.872,74

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 1.534.872,74 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΑ391	2025ΝΑ39100008	-	ΝΑΙ	0,00	1.534.872,74

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **1.534.872,74 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ****Πίνακας Αποδεκτών (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου):****Α) Αποδέκτες για ενέργεια:**

Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Αθηνών
Χρήστου Λαδά 6, Αθήνα, Τ.Κ. 10561

Β) Εσωτερική διανομή:

Γραφείο Υπουργού Υγείας

Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας

Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως

Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Τεχνικής Υποστήριξης

Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Τμήμα Α' (Προγραμματισμού και Εποπτείας Έργων), Γραμματεία)

-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Ιολογική ασφάλεια στην κλινική εφαρμογή βλαστοκυττάρων και ετοιμότητα σε πανδημικούς ρετροϊούς» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αιεφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π). Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μηνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μηνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μηνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μηνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.
Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.
Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ